

Kohde	Hotelli Rantasipi Tropiclandia, ent. Hotelli Waskia
Osoite	Lemmenpolku 5, Vaasa
Omistaja	
Nykyinen käyttö	Hotelli- ja ravintolatoiminta
Alkuperäinen käyttö	Hotelli- ja ravintolatoiminta
Rakennusaika	1972/1979/1981/1990/1999/2004
Suunnittelija	Anna-Maija ja Martti I. Jaatinen 1972 ja 1981 laajennus
Kerrosluke	ravintolaosa 1 + kellari hotelliosa 4 + kellari
Perusta	betoninen perusmuuri, laajennuksessa betonielementti
Runko	betoni
Kattomuoto	ravintolaosa tasakatto, huopakate hotelliosa tasakatto, huopakate
Vuoraus	kalkkihiekkatiili, votsilimitys kivijalka puhdasvalupinta, maalattu
Ulkovärit	valkoinen, kivijalka maalattu, osassa rakennetta tummanruskea puuverhous

Rakennushistoria

Hotellin vanhin osa, Hotelliravintola Waskia on valmistunut vuonna 1972 keväällä ja vihitty käyttöön toukokuussa samana vuonna. Rakennuksessa oli ensimmäisessä vaiheessa kaksikerroksinen, pyöreä ravintola-yökerho-osa ja tähän yhdistetty kolmikerroksinen hotelliosa, jonka runko muodostaa loivan sahalaitakuvion kaltaisen taitteisen linjan.

Rakennuksen on suunnitellut jyvaskyläläinen arkkitehtipariskunta Anna-Maija ja Martti I. Jaatinen, joiden suunnittelema on myös silloiseen Rantasipi-ketjuun kuulunut Rantasipihotelli Hyvinkää, joka valmistui vuonna 1974. Hotelli Waskian yökerhon laajennus vuonna 1979 ja majoituspuolen laajennus vuonna 1981 toteutettiin samojen suunnittelijoiden työnä. Ravintola-yökerho-osassa on hotellin historian aikana tehty useampia eri laajuisia muutostöitä ja nykyinen asu on vuodelta 1999, jolloin koko hotellissa tehtiin laajempi peruskorjaustyö.

Merkittävimpiä muutos/korjaustöitä

1972	Hotelliravintola Waskia valmistuu ja vihitään käyttöön
1977	Kemikaalivarasto rakennetaan hotellin rannan puoleiselle piha-alueelle, suunnittelija rkm F.Ekholm
1979	Yökerhon laajennus
1980	E-porras lisätään ravintolaosan meren puolelle, muutos ravintola- ja yökerhotiloissa
1981	Hotellin laajennus C-osalla
1988	Muutoksia hotellin A-osan 1. ja 2. kerroksissa
1990	Muutoksia keittiö- ja iltaravintola- sekä yökerhotiloissa, suunnittelija Puroplan Ky, Helsinki
1992	Alakerran yökerhon sisustuksen muutos, suunnittelija Sisustus Lehtokari, Vantaa
1999	Rantasipi-Tropiclandian muutos- ja korjaustyöt, suunnittelija Polyplan Oy Muutoksia ravintola- ja kokoustiloissa, sauna- ja allasosastolla, yökerhon porrasyhteys tanssiravintolaan muutettiin, portaat poistettiin ja porrashuone muutettiin kokoustiloiksi yms.
2012	Hotelliosan katon uusiminen, pohjoisjulkisivujen ja ravintolan ikkunoiden uusiminen
2013	Hotelliosan kylpyhuoneet ja viemäröinnit

Hotelli Waskia rakennettiin Rantaloma Oy:n omistaman Rantasipi-ketjun ensimmäiseksi Keski-Suomen ulkopuolella sijaitsevaksi hotelliksi vuonna 1972. Rantaloma Oy oli perustettu vuonna 1965 ja yhtiön ensimmäinen lomakylä-hotelli-ravintola valmistui Viitasaarelle vuonna 1967. Yhtiön päätarkoitus oli kehittää Keski-Suomen matkailuelinkeinoa ja toimintaan liittyi lomakylien rakentaminen Saarijärvelle ja Joutsaan. Vuonna 1969 yhtiö rakennutti hotelli Laajavuoren Jyväskylään. Tämän jälkeen yritysostojen ja rakentamisen kautta Rantasipi-ketju laajeni ja ketjun hotelleja rakennettiin Hyvinkäälle ja Porin Yyteriin vuonna 1974. Vuonna 1977 Rantaloma Oy laajeni yritysoston kautta Suomen toiseksi suurimmaksi hotelliketjuksi ja tunnettiin pitkään ns. korpihotelliketjuna, jonka hotellit olivat sijoitettuna Hotelli Waskian kaltaisesti keskustojen

ulkopuolelle ja asiakaskohderyhmänä olivat pääasiassa loma- ja kokousasiakkaat. Hotelli Waskia myytiin ulos ketjusta, mutta vuonna 1999 silloinen Restel-ketju osti hotellitoiminnan ja hotelli Waskia palasi Rantasipi-ketjun hotelliksi.

Hotelli Waskia on korphotelli-ajattelun tyypillinen edustaja. Sijoitettuna Vaasan keskusta-alueen ulkopuolelle se on palvellut erityisesti Vaasaan Ruotsista suuntautuvan laivaliikenteen asiakkaita sekä yritysten ja yhteisöjen kokousten ja konferenssien pitopaikkana. Waskia on tunnettu Vaasassa sekä koko Pohjanmaan alueella myös yökerhotoiminnastaan. Alueen ensimmäinen yökerho toi kaupungin ja maakunnan viihde-elämään uuden sävyn, kun hotellin yökerho avautui vuonna 1972. Yökerho oli hyvin suosittu aina 1990-luvun alkuvuosiin asti. Vaasan yöelämän painopiste siirtyi keskusta-alueelle, kun Vaasan keskustassa avattiin ensimmäinen kaupunkialueen yökerho Vaasa-hotelliin. Waskia tunnettiin yökerhon lisäksi myös sambakarnevaaleistaan ja muista tapahtumista.

Hotellitoimintaa uudistettiin vuonna 1999, jolloin koko rakennusta kunnostettiin ja hotellin viereen rakennettiin samoihin aikoihin kylpylä Tropiclandia. Ravintolan salissa on ollut Rantasipihotelliravintoloille tyypillinen puupalikoista rakennettu kattopinta, joka on poistettu ilmeisesti tämän kunnostustyön yhteydessä. Kylpylätoimintaa hoitaa eri yhtiö, mutta toiminnot tukevat toisiaan ja yhtiöt toimivat alueella yhteistyössä.

Hotelli Rantasipi Tropiclandia sijaitsee Vaskiluodon saarella, joka on 1800-luvun loppupuolelle asti ollut lähinnä asumaton, metsäinen alue, jossa oli muutama kesähuvila. Alueen rakentuminen alkoi 1800-luvun lopulla, jolloin päätettiin Vaasan ulkosataman siirtämisestä Vaskiluotoon sekä rautatieyhteyden rakentamisesta saarelle. Saarelle perustettiin Vaasan sokeritehdas vuonna 1897 ja tämä tehdas yhdessä satamatoiminnan kanssa vaikutti Vaskiluodon asukasmäärän kasvuun. Alue, jolla nykyinen hotelli sijaitsee, on tunnettu jo 1800-luvun puolivälissä nimellä Majniemi. Täällä on sijainnut Saxénin huvilaksi kutsuttu rakennus. Hotellin lounaispuolella on sijainnut puhelinlaitoksen päällikön Stenbergin omistama huvila Lilla Klemetsö ja alueella on sijainnut myös vuonna 1951 rakennettu lasten kesäviettopaikka Sirkkula. Lähellä nykyistä hotellia, rakennuskokonaisuuden ja Moottorikadun välisellä alueella on sijainnut Paratiisisaari ja Yleisradion lähetinasema. Lähetinasemaan kuului Vaskiluodon TV-alilähetin, joka vihittiin käyttöön vuonna 1963. Samassa yhteydessä oli myös radioasema, jonka suunnitteli arkkitehti Gösta Bergman ja rakensi rakennusliike Hakoranta vuonna 1974. Vaskiluodon lähetysasema lopetti toimintansa vuonna 1988 ja purettiin vuonna 1990.

Ympäristö

Hotelli Rantasipi Tropiclandia sijaitsee Eteläisen kaupunginselän puoleisella rannalla, Vaskiluodon saarella, vastapäätä kaupungin Kalarantaa ja sen puistoaluetta. Hotellia ympäröi puistoalue ja sen pohjoispuolella sekä kaakkoispuolella on uimarannat. Puistoalueella, rannan läheisyydessä kulkee ulkoilureitti, joka on yhteydessä Vaskiluodon muihin ulkoilureitteihin. Hotelliravintolan edusta muodostaa sisäpihamaisen tilan, joka on

pysäköintikäytössä, lisää pysäköintitilaa on rakennuskokonaisuuden luoteispuolella. Rakennuksen meren puolella on terasseja sekä tanssilava- ja huoltorakennus. Lounaispuolella on toinen uimaranta-alue ja beach volley- kenttiä. Alueella toimii myös aktiivinen kesäteatteri. Välittömässä läheisyydessä on kylpyä Tropiclandia ja ulkovesipuisto, jonne on hotelliosasta yhteys ensimmäisen kerroksen yhdyskäytävän kautta. Kauempana luoteessa, Moottorikadun toisella puolella sijaitsee huvipuisto Wasalandia. Toiminnallisesti Tropiclandia ja Wasalandia olivat aluksi yhtä yhtiötä, mutta ovat myöhemmin jakautuneet erillisiksi osiksi.

Hotelli Rantasipi Tropiclandia on osa Vaskiluodon maisemaa kantakaupungin näkökulmasta tarkasteltuna ja rakennuskokonaisuudessa tehtävillä muutoksilla on vaikutusta Vaskiluodon maisemakuvaan.

Säilyneisyys

Hotelliravintola-rakennus on ulkoasultaan lähes alkuperäisessä asussaan. Rakennuksen hotelliosan ja myös muita ikkunoita on uusittu ja hotellin valomainoksia on vaihdettu nimen/omistajanmuutoksien myötä, mutta suuria ulkoasullisia muutoksia ei ole tehty vuoden 1981 laajennuksen jälkeen. Sisätiloja on kunnostettu ja muutettu useasti ja pintakäsittelyiltään alkuperäisiä tiloja on lähinnä rakennuksen kellari- ja varastotiloissa.

Rakennuksen yökerho ja yläkerran tanssiravintolassa on tilojen muoto säilynyt, yläsalin tanssilava sekä orkesterikoroke ovat alkuperäisellä paikallaan. Yökerho on kokenut monenlaisia muutoksia, samoin kuin hotellin aula- ja vastaanottotilat sekä hotellihuoneet.

Säilymisedellytykset

Hotelliravintola on edelleen alkuperäisessä käytössään ja suunnitelmia toimintojen muuttumisesta ei ole. Rakennus on ulkopuolisen korjauksen tarpeessa, sisätilat ovat hyväkuntoiset. Rakennuksella ei ole uhkaa hävitä tai tuhoutua.

Arvot

Hotelli Rantasipi Tropiclandia edustaa 1970-luvun ns. korphotelli-ilmiötä, jossa hotellitoiminta suunnattiin uusille asiakasryhmille, lähinnä loma- ja kokousvieraille. Rakennuksella on historiallista merkitystä Vaasan kaupungin ja maakunnan huvielämään liittyvänä paikkana. Maakunnan ensimmäinen yökerho on sijainnut rakennuksessa.

Rakennushistoriallisesta näkökulmasta kohde on aikansa rakentamisen tyypillinen edustaja, jonka ensimmäinen osa on rakennettu paikallavalutoteutuksena ja laajennus elementtiratkaisuna. Ravintolan salissa on ollut Rantasipihotellien ravintoloille tyypillinen puupalikoista rakennettu kattopinta, joka on poistettu. Rakennuskokonaisuus on

ulkoasultaan melko hyvin säilynyt ja tehdyt muutokset eivät ole muuttaneet merkittävästi rakennuksen kokonaisilmettä.

Pohjanmaan museo katsoo, että rakennuksella on historiallista merkitystä 1970-luvun korpilotelli-ilmiön edustajana ja paikallisena huvielämän toimintakeskuksena.

Maakuntamuseo katsoo lisäksi, että rakennuskokonaisuus on aikakaudelleen tyypillinen toteutukseltaan ja säilynyt ulkoasultaan melko hyvin. Arkkitehtoniset arvot nousevat esiin erityisesti rakennuskokonaisuutta tarkastellessa. Museo toivoo, että rakennuksen jatkokäytössä huomioidaan sen historiallinen merkitys ja rakennusta käytetään sekä kunnostetaan nämä arvot huomioiden. Maakuntamuseo ei kuitenkaan katso kohteen arvojen nousevan erityisen merkityksellisiksi eikä tässä arvioinnissa esitä rakennuksen suojelua kaavassa.

Lähteet:

http://www.rantasipi.fi/rantasipi-info/fi_FI/rantasipi-faktat/ lainattu 13.2.2015

[http://fi.wikipedia.org/wiki/Rantasipi_\(hotelliketju\)#Historiaa](http://fi.wikipedia.org/wiki/Rantasipi_(hotelliketju)#Historiaa), lainattu 13.2.2015

Valmunen, Pentti, Vuosi Vaasassa, Otava 1973

Kuka kukin on 1978, <http://runeberg.org/kuka/1978/0288.html>, lainattu 13.2.2015

Vaasan kaupungin rakennuslupa-arkisto

Pohjanmaan museon valokuva-arkisto

Marko Paulin, haastattelu 3.2.2015

17.2.2015 Outi Orhanen

Hotelli Rantasipi Tropiclandia, aula 3.2.2015

Hotelli Rantasipi Tropiclandia, yläkerran ravintolasali 3.2.2015

Hotelli Rantasipi Tropiclandia, yökerho 3.2.2015

Hotelli Rantasipi Tropiclandia, C-osan hotellihuone 3.2.2015

Hotelli Rantasipi Tropicandia, sisäpihan puoleinen hotellisiiven julkisivu 3.2.2015

Hotelli Rantasipi Tropicandia, hotelliosa ja ravintolaosa rannan puolelta 3.2.2015

Hotelli Rantasipi Tropiclandia, hotelliosan julkisivu rantapuistoon 3.2.2015

Hotelliravintola Waskia ennen laajennusta 1970-luvulla.

Kuva Pohjanmaan museon valokuva-arkisto